

Kardeşliğimiz ebedî

Ortak kültür, ortak dil, ortak kimlik, ortak geçmiş... Biz birlikte daha güçlüyüz. Eğitim, bilim, kültür, ekonomi alanlardaki çalışmalarıyla dikkat çeken Türk Devletleri Teşkilatı, geçmişin ışığında, gelecek vizyonuyla bir TRT belgeselinde anlatılıyor.

Etimoloji hakkında birçok kaynakta farklı çalışmalar yürütülmüş olan 'Türk' kelimesinin güç, kuvvet ve cesaret kelimeleriyle olan bağı tüm dünya tarafından kabul görmüştür. Kadim medeniyetler inşa ederek var olan Türkler, insanlık tarihinin en eski ve güçlü milletlerinden biridir. Bugün Türk dünyası, geçmişten aldığı gücüyle, gelecek için doğru adımlar atmak adına oluşturduğu Türk Devletleri Teşkilatı'nın çalışmalarıyla tek yürek. Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkiye'nin asil üye;

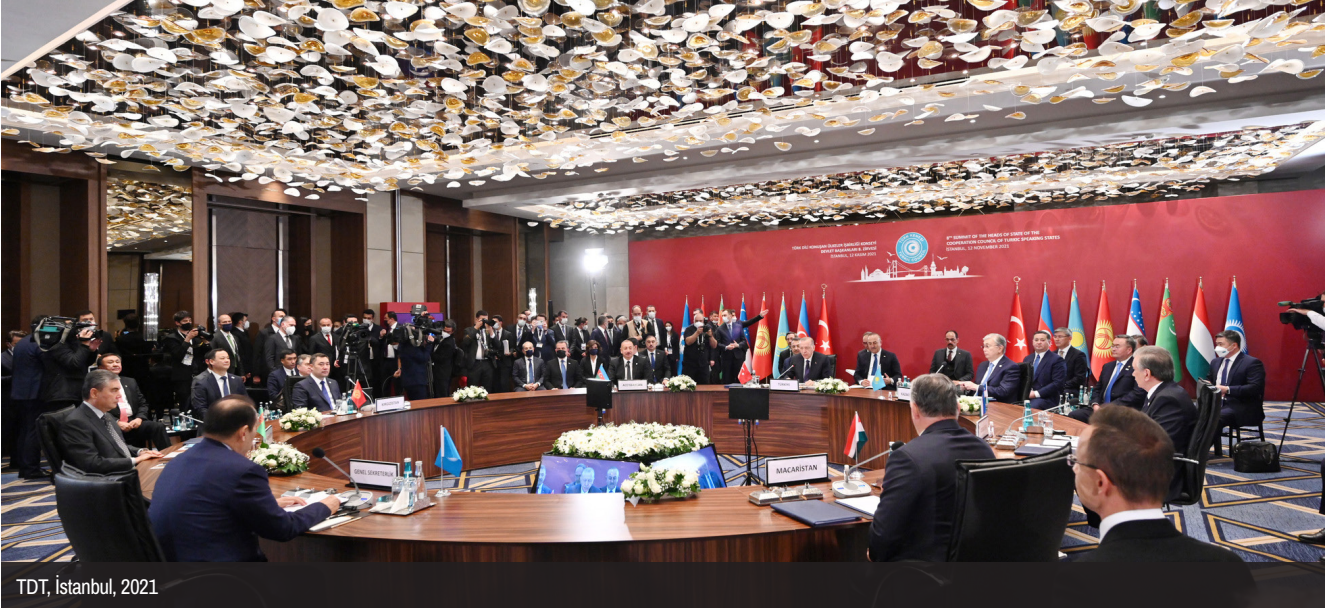
Türkmenistan, Macaristan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin gözlemci üyeliğinde Türk Devletleri Teşkilatı (TDT), 21. yüzyılın tüm insanlığı kapsayacak yeni hikâyesini yazıyor. Pek çok alanda yaptığı iş birliği ile bir vücut olarak bir araya gelen Türk devletlerinin oluşturduğu teşkilatın geçmişten bugüne katettiği mesafe bir TRT programıyla ele alınıyor.

Bir hayalin gerçekleşme hikâyesi

Türk Dünyası'nın sesi olan TRT AVAZ'ın kanal koordinatörü Sedat Sağırkaya, TRT AVAZ kanal çalışanları ve Türk Devletleri Teşkilatı'nın desteğiyle başlayan belgesel,

aynı ananın ayrı düşmüş evlatlarına yıllar sonra vuslat heyecanı yaşatan bir teşkilatı ekrana taşıyor.

"Türk Devleti Teşkilatı" programını ortaya koyarken bu ruhla yola çıkıldığına vurgu yapan belgeselin yönetmeni Nuh Bağcı, "Temelleri, SSCB'nin dağılmasının ardından 1992 yılında atılan ve resmî olarak 3 Ekim 2009'da Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Türkiye tarafından imzalanan, Nahçıvan Anlaşması'yla kurulan eski adıyla 'Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi' yeni adıyla Türk Devletleri Teşkilatı'nın dününü, bugününü ve yarınını anlatmaya

TDT, İstanbul, 2021

“Ben görmesem bile Türk birliğinin bir gün hakikat olacağına inancım tamdır.”

Mustafa Kemal Atatürk

çalıştık. Anlatmaya çalıştığımız sadece yapısı ve yaptıklarıyla sınırlı değildi, biz bu belgeselimizde milyonlarca Türk'ün hayalinin gerçekleşme hikâyesini de nakletmeye çalıştık. Çünkü, Türk Devletleri Teşkilatı, bir hayalin vücut bulmuş hâlidir.” sözleriyle yapımı özetliyor.

Kazanımlarla hedef: “Türk Devri”

TDT Aksakallar Konseyi Başkanı Binali Yıldırım, Türk Konseyi Kurucu Genel Sekreteri Halil Akıncı, TDT Genel Sekreteri Kubanîçbek Ömüraliyev, TDT Genel Sekreter Yardımcısı Ömer Kocaman, TDT Genel Sekreter Yardımcısı Sadi Jafarov, TDT Proje Direktörü Ali Çiviler ve Tarihçi Prof. Dr. Ahmet Taşağıl'ın belgesel içerisinde yer verilen yorumları teşkilatın tarihi süreci ile vizyonunun ortaya konması açısından oldukça önemli.

Teşkilatın, uluslararası bir örgüt için kısa sayılabilecek faaliyet dönemine rağmen, kuruluşundan bugüne kadar geçen 15 yıllık süreçte elde ettiği değerli kazanımlar ise program içinde ortaya konuyor: Türk Yatırım Fonu, Türk Dünyası 2040 Vizyonu, Ortak Sanayi ve Ticaret Odası, Hazar Geçişli Orta Koridoru geliştirmek üzere Kardeş Limanlar Projesi, Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması, Basitleştirilmiş Gümrük Koridoru Anlaşması, E - permit uygulaması,

Türk Devletleri Teşkilatı zirvesine katılan liderler

Türk Devletleri Teşkilatı toplantısı

ТҮРК МАМЛЕКЕТТЕР УЮМУНУН
МАМЛЕКЕТ БАШЧЫЛАРЫНЫН
КЕҢЕШИНІН 11-САММИТИ

2024-жылдын 6-ноябры,
Бишкек

11TH SUMMIT OF THE COUNCIL
OF HEADS OF STATE OF THE
ORGANIZATION OF TURKIC STATES

November 6, 2024
Bishkek

Türk Devletleri Teşkilatı 11. Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi

“Ortak kimlik, birlikte hareket edebilme kabiliyeti ve eşsiz potansiyeli ile uluslararası sisteme etki edebilecek bölgesel bir güç konumunda olan Türk Devletleri Teşkilatı, ihmal edilen insanlığın yeni değerler ışığında var olma vadinin sahibi, savaşa ve kaosa mecbur bırakılan dünyanın adil ve müreffeh gelecek umududur.”

Trans - Hazar Fiber Optik Hattı, Kervansaray Girişimi, Türk Üniversiteler Birliği (TÜRKÜNİB), Orhun Öğrenci ve Akademisyen Değişim Programı, ortaokul ve liseler için Ortak Türk Tarihi, Edebiyatı ve Coğrafyası kitapları, Gençlik Platformu, Genç Liderler ve Girişimciler Forumu, Sağlık Bilim Grubu ve Tedarik Zinciri ve Modern İpek Yolu Ortak Tur Paketi, Kuraklık Önleme Enstitüsü ve ortak alfabe...

Ayrıca yapım; 300 milyonluk nüfusu, 4,5 milyon kilometrekare coğrafyası, yaklaşık 2 trilyon dolarlık ekonomik potansiyeli, dünya düzeninde etkili bir aktör olma gücüyle kısıtlı zamanda büyük başarıları imza atan TDT'nin, Cumhurbaşkanı Recep

Türk Dünyası Ortak Alfabe Komisyonu

Tayyip Erdoğan'ın da altını çizdiği gibi; 21. yüzyılın “Türk Devri” olması için nasıl bir planlama yaptığı sorusunun cevabını 42 dakikaya sığdırmaya çalışıyor.

Türk dünyası

Binlerce yıl evvel Altay Dağları'nın eteklerinden tarih sahnesine süzülen Türklerin, bugün olduğu gibi dün de insanlığa söyleyecek sözleri vardı. Bumin Kağan “Gök adaletle ayakta durur.” derken çağ açıp kapatan, korkmak yerine ölmeyi, öldürmek yerine yaşatmayı tercih

eden, görkemli ve adil imparatorluklar sahibi Türk'ü sadece tanımlamaz. Ona çağları aşan sorumluluğunu da hatırlatır. Zira, maziye yazanlardır atıyı yaşatacak olanlar... İşte bu yüzden Türk töresi tüm insanlığa vadettiği adaletin inşasını, doğduğu topraklara dönerek yazmaya başlıyor. Karşılaştığı her fırtınada köklerine çekilerek gücünü kaynağından alan koca çınar, sonsuzluğa uzanacak dallarıyla yeniden canlanıyor. Yıllardır edebî meclislerden üniversite sıralarına, politika kürsülerinden devlet

Geçmişte Türklerin birlik ve beraberliğinin kurulması ile geliştirilmesi ülküsünden taviz vermeyen isimlerden bugünün Türk Devletleri Teşkilatı'na, hayalin gerçeğe dönüşmesi yolunda atılan tüm adımlar bu belgeselde ortaya konuyor.

başkanlarına kadar herkesin hayalini kurduğu "Türk Dünyası Birliği" her alanda fikirden, eyleme dönüşüyor. Değişen jeopolitik dengeler, ulus devletleri bölgesel iş birlikleri arayışına sevk ediyor ve bu durum tek kutuplu dünyadan çok kutuplu dünyaya geçişi hızlandırıyor. Türk Devletleri Teşkilatı ise ortak amaç ve hafıza birlikteliğiyle üye ülkelerin ulusal çıkarlarına hizmet ederken ortak bir kimlik inşasını da hedefliyor.

Adil ve müreffeh gelecek umudu
"Türk Devletleri Teşkilatı ortak kimlik, birlikte hareket etme kabiliyeti ve eşsiz potansiyeliyle, uluslararası sisteme etki edebilecek bölgesel bir güç konumundadır.

Belgeselin yapımcılığını üstlenen Aslı Çatay Giray ve yönetmeni Nuh Bağcı

Bu hâliyle birkaç yüzyıldır şehirler yollar ve ekonomiler inşa ederken ihmal edilen insanlığın, yeni değerler ışığında var olma vadinin sahibi, savaşa ve kaosa mecbur bırakılan dünyanın adil ve müreffeh gelecek umududur." metniyle Teşkilat'ın önemini altını çizen belgesel, değerli bir isim olan Devlet Tiyatroları Genel

Müdürü Tamer Karadağlı'nın sesiyle can buluyor. Yönetmenliğini Nuh Bağcı'nın, yapımcılığını Aslı Çatay Giray'ın üstlendiği tek bölümlük belgeselin kameramanlığı Ersan Taşdöğen, Mustafa Ünal, Samet Aydın ve Ahmet Öztürk'e, kurgusu Serap Mutlu'ya, animasyonu ise Hakan Doğu'ya ait.

Türk Devletleri Teşkilatı 15 yaşında

TDT, bu yıl Nahçıvan Anlaşması'nın 15. yıl dönümünü ve "Türk Devletleri İşbirliği Günü"nü kutladı. 3 Ekim 2009 tarihinde imzalanan Nahçıvan Anlaşması, Türk Devletleri arasında iş birliği ve dayanışmayı teşvik etmek üzere çok taraflı bir platform sağlayarak TDT'nin temelini atmıştır. Son 15 yılda TDT, siyaset, ekonomi, kültür, ulaştırma ve iklim de dâhil olmak üzere çeşitli sektörlerde iş birliğinin ilerletilmesinde etkili olmuş ve böylece üye devletlerin kalkınmasına ve ilerlemesine katkıda bulunmuştur.

Yıl dönümü, Türk Dünyası'nın zengin kültürel mirasını simgeleyen TÜRKSOY müzisyenlerinin performanslarının yanı sıra TDT'nin önemli tarihi dönüm noktalarını ve İpek Yolu'nun güzelliğini vurgulayan bir fotoğraf sergisinin de yer aldığı Ankara'daki özel bir etkinlikle

kutlandı. Kardeşlik ruhunu somutlaştıran bu dönüm noktasını kutlamak üzere devlet adamlarının, üst düzey yetkililerin, diplomatların, akademisyenlerin ve saygın konukların etkinliğe katıldığı gece, Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya ve TDT Genel Sekreteri Büyükelçi Kubanîçbek Ömüraliyev'in konuşmalarıyla açıldı; iki konuşmacı da Türk ulusları arasındaki birlik ve iş birliğinin geliştirilmesinde Teşkilat'ın önemini vurguladı.